

Aan:

H.A.M. Arkesteijn, J.M.J. Arkesteijn-Enthoven en P.N. Arkesteijn
De Dijk 2
9472 TL ZUIDLAREN

Assen, 30 november 2021

Ons kenmerk 202103344-00972153

Behandeld door [REDACTED] (0592) 36 55 55

Onderwerp: Ontheffing - aan de Knijpe in Zuidlaren De Groeve - Grauwe gans en kolgans

Geachte heer/mevrouw,

Op 12 november 2021 ontvingen wij uw aanvraag voor het doden van grauwe ganzen, kolgans met behulp van geweer ter voorkoming van belangrijke schade aan kwetsbaar gewas. De aanvraag heeft betrekking op de locatie aan de Knijpe in Zuidlaren, De Groeve.

Besluit

Wij hebben besloten om:

- aan u een ontheffing te verlenen op basis van artikel 3.3 van de Wet natuurbescherming (Wnb) voor het doden van grauwe- en kolgans met behulp van geweer ter ondersteuning van de aangebrachte preventieve middelen vanaf een half uur voor zonsopkomst ter voorkoming van belangrijke schade aan kwetsbare gewassen op de percelen uit uw aanvraag, zoals weergegeven op onderstaande figuur 1.

Figuur 1.

Het besluit treedt één dag na dagtekening van dit besluit in werking en geldt tot uiterlijk 1 april 2022, zo lang er nog schadegevoelige gewassen op de percelen staan.

Hieronder leest u onze motivering.

Wettelijk kader grauwe- en kolganzen

Grauwe- en kolganzen zijn van nature in Nederland voorkomende vogels als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn. Ingevolge artikel 3.1 van de Wnb is het verboden grauwe- en kolganzen te doden of te vangen.

Ingevolge artikel 3.3 lid 1 van de Wnb kunnen wij, wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat, de ontheffing wordt aangevraagd onder een aangewezen belang en indien de maatregelen niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort, een ontheffing verlenen van het verbod als bedoeld in artikel 3.1 lid 1 Wnb, ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren.

Op grond van artikel 1.10 lid 3 van de Wnb dienen wij bij het afgeven van een ontheffing op grond van de Wnb rekening te houden met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied en de regionale en lokale bijzonderheden. In dit geval zien wij, deze belangen in acht genomen, geen reden om de ontheffing anders vorm te geven.

Flora en faunabeleidsplan

In het Flora- en faunabeleidsplan Drenthe is opgenomen dat in de wintermaanden voor grauwe- en kolganzen ontheffingen worden verleend voor ondersteunend afschot op percelen met kwetsbare gewassen (akkerbouwgewassen en nieuw ingezaaid grasland). Ontheffingen voor ondersteunend afschot worden enkel verleend indien in het driecijferige postcodegebied van de aanvrager in het voorgaand of lopende jaar door BIJ12-Faunafonds schade is getaxeerd met als schadeveroorzakende diersoort de grauwe- en kolganzen. In 2020 zijn in de winterperiode in de driecijferige postcodegebieden; 775, 788, 789, 794, 799, 931, 947, 976 schades getaxeerd. Uit de schadetaxaties van BIJ12-Faunafonds blijkt dat uw percelen in één van de driecijferige postcodegebieden liggen waar schade is getaxeerd in 2020 en/of dat op uw perceel schade is getaxeerd in 2021. Hiermee wordt voldaan aan de vereisten vanuit het Flora- en faunabeleidsplan Drenthe.

Alternatieven afweging

Ontheffingen worden alleen verleend indien voldoende is aangetoond dat schade niet kan worden voorkomen met het treffen van passende of doelmatige (preventieve) maatregelen. Bij de alternatieven afweging sluiten wij aan de adviezen welke BIJ12-Faunafonds geeft ten aanzien van het voorkomen van schade aan gewassen. Een combinatie van preventieve middelen in combinatie met ondersteunend afschot is de meest geëigende methode om schade te voorkomen.

Zowel visuele als akoestische middelen werken maar gedurende een korte periode. Daarna wennen dieren eraan. Door werende middelen af te wisselen en bovendien te combineren met afschot met het geweer, verhoogt u de effectiviteit en wordt gewinning zoveel mogelijk voorkomen; BIJ12-Faunafonds; Faunaschade Preventie Kit Ganzen.

Daarnaast blijkt uit het in juni 2018 uitgekomen rapport van de Wageningen Universiteit dat met name actieve verjaging, zeker als het gaat om gecombineerde verjagingsacties, effect hebben, maar dat er na verloop van tijd wel gewinning lijkt op te treden. In dat verband legt dit rapport een verband met

een (verhoogde) effectiviteit indien ook gecombineerd wordt met verjaging met ondersteunend afschot¹

Het is derhalve noodzakelijk om na de plaatsing van de preventieve middelen te starten met ondersteunend afschot zodat er geen gewenning optreedt bij de ganzen. De preventieve middelen dienen echter aanwezig te zijn op het perceel voordat er gebruik gemaakt kan worden van de ontheffing.

Wij zijn van mening dat er geen andere bevredigende oplossing bestaat, zoals artikel 3.3 lid 4 sub a Wnb voorschrijft, om te voorkomen dat grauwe- en kolganzen belangrijke schade veroorzaken aan kwetsbare gewassen.

Aangezien het afschot dient ter ondersteuning van de preventieve middelen hebben wij als voorschrift gesteld dat de inzet van minimaal twee preventieve middelen (akoestisch of visueel) verplicht is op percelen met schadegevoelige gewassen, alvorens tot het gebruik van het geweer kan worden overgegaan.

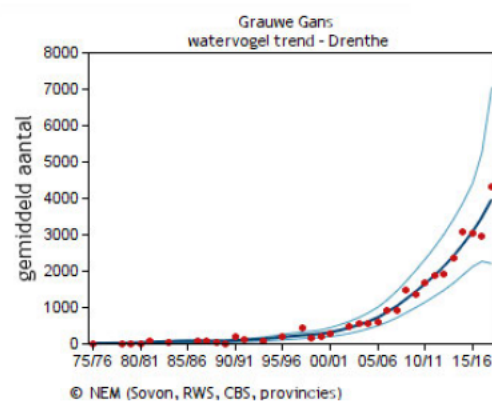
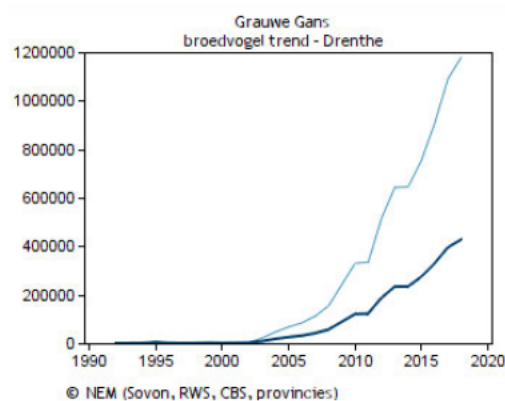
Staat van instandhouding

Door de IUCN 2015 is de grauwe gans in 2015 ingedeeld in de categorie 'Least Concern'. Dit houdt in dat, mede gezien het enorme areaal waar de soort voorkomt en de huidige aantallen inclusief de gunstige trend, er geen sprake is van een bedreiging van de populatie. In Nederland wordt de grauwe gans gecategoriseerd als 'talrijke broedvogel; doortrekker en wintergast in (zeer) groot aantal'(Sovon). De staat van instandhouding is beoordeeld als gunstig.

Populatie Verspreiding Leefgebied Toekomst Eindoordeel

gunstig   gunstig   gunstig   gunstig   gunstig

Ook de staat van instandhouding van de grauwe gans in Drenthe is gunstig. Zowel de broedvogel als watervogel trend heeft een significantie toename van >5% per jaar.

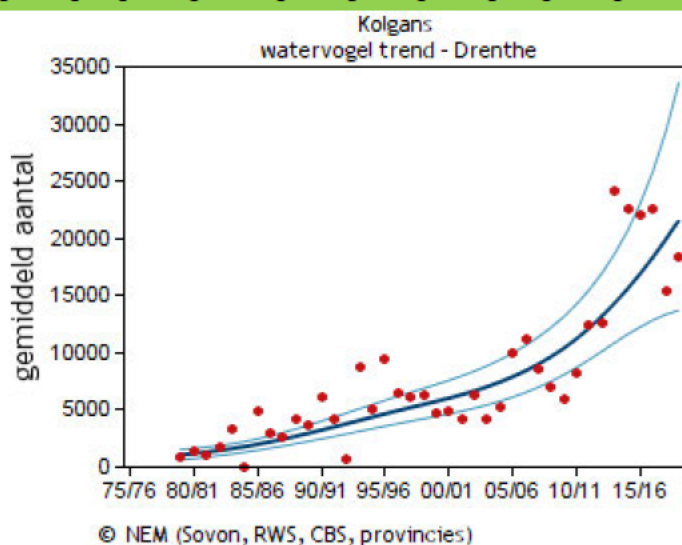

Door de IUCN 2015 is de kolgans in 2015 ingedeeld in de categorie 'Least Concern'. Dit houdt in dat, mede gezien het enorme areaal waar de soort voorkomt en de huidige aantallen inclusief de stabiele trend, er geen sprake is van een bedreiging van de populatie. Kolganzen zijn voornamelijk aanwezig van oktober tot en met maart, met de hoogste aantallen midden in de winter. Maximaal vertoeven er bijna 900.000 Kolganzen in ons land.(Sovon). De staat van instandhouding is beoordeeld als gunstig.

¹ Buij R., e.a. *Overzicht onderzoek schadesoorten in Nederland en Leidraad beoordeling onderzoek wildschade*, 2018, blz 31.

Populatie Verspreiding Leefgebied Toekomst Eendoordeel

gunstig   gunstig   gunstig   gunstig   gunstig

Ook de staat van instandhouding van de grauwe gans in Drenthe is gunstig. Zowel de broedvogel als watervogel trend heeft een significantie toename van >5% per jaar.

Ondersteunend afschot op enkel percelen met kwetsbare gewassen in de provincie Drenthe zal niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van grauwe- en kolanganzen ganzen.

Faunabeheerplan

Op grond van de Wet natuurbescherming kan in incidentele gevallen een ontheffing zonder faunabeheerplan worden verleend, ook aan anderen dan een Faunabeheereenheid. In Drenthe is slechts in incidentele gevallen sprake van een concrete dreiging van belangrijke schade aangericht door grauwe- en kolanganzen. Dit blijkt uit de schadetaxaties in voorgaande jaren. In Drenthe is de schade veroorzaakt door de zogenaamde winterganzen laag en incidenteel. In de afgelopen 3 jaren zijn in geheel Drenthe voor 20-25 schades een tegemoetkoming aangevraagd bij BIJ12-faunafonds. De totaal getaxeerde schade bedroeg tussen de € 75.447 en € 163.981. Deze schadecijfers legitimeren op dit moment niet het opstellen van een Faunabeheerplan voor het beheer van de Drentse populatie grauwe- en kolanganzen.

Getaxeerde grauwe- en kolangans schade in Drenthe 2018-2020					
Winter 1 nov - 1 april					
2018		2019		2020	
postcode	Tax schade	postcode	Tax schade	postcode	Tax schade
775	€ 4.839	775	€ 3.788	775	€ 11.521
789	€ 2.726	789	€ 5.103	788	€ 4.938
794	€ 20.514	794	€ 46.050	789	€ 7.792
799	€ 828	799	€ 810	794	€ 53.712
834	€ 1.305	931	€ 50.978	799	€ 7.747
931	€ 35.486	947	€ 11.733	931	€ 72.092
974	€ 7.300	949	€ 2.843	947	€ 2.066
983	€ 2.449	974	€ 12.094	976	€ 3.292
				982	€ 821
Tot.	€ 75.447		€ 133.399		€ 163.981

De grondgebruiker is door de beleidsregels van BIJ12-faunafonds echter wel gebonden om, waar mogelijk, het optreden en voortduren van schade te voorkomen. Het ondersteunend afschot ter ondersteuning van preventieve middelen is hierbij een vereiste. Hiervoor heeft de grondgebruiker een ontheffing nodig. Deze wordt derhalve verstrekt zonder dat hiervoor een Faunabeheerplan is opgesteld.

Conclusie grauwe- en kolganzen

Gelet op bovenstaande overwegingen kan de gevraagde ontheffing voor ondersteunend afschot van grauwe ganzen verleend worden.

Middelen

Op basis van artikel 3.25 lid 1 Wnb dient in de ontheffing te worden opgenomen welke middelen gebruikt kunnen worden voor de uitvoering. Het verjagen van ganzen met behulp van ondersteunend afschot is een effectieve methode om aan schade-bestrijding te doen. Daarom worden voor de uitvoering van deze ontheffing als middel aangewezen kogelgeweren en hagelgeweren. Honden mogen worden gebruikt om geschoten ganzen te apporteren.

Voor de uitvoering van deze ontheffing wordt een ontheffing verleend van het gestelde in artikel 3.26 lid 2 Wnb en wordt het toegestaan om geweren te gebruiken een half uur voor zonsopkomst. Het beoogde doel van schieten in een deel van de nachtperiode is het efficiënter van de ontheffingsmogelijkheden gebruik te maken, waardoor schade aan gewassen beter voorkomen kan worden. Ganzen beginnen namelijk al voor zonsopkomst op de percelen met schadegevoelige gewassen te foerageren.

De ontheffingen wordt verleend onder de volgende voorschriften:

1. Voordat met het doden van grauwe- en kolganzen wordt aangevangen, dienen de uitvoerende jachtaktehouders hiervan, bij elk gebruik opnieuw, een werkdag van tevoren melding te maken aan:

Het team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving van de provincie Drenthe. Hiervoor moet het DIGITALE MELDINGSFORMULIER worden gebruikt. Dat is te vinden op

www.provincie.drenthe.nl/meldenfaunabeheer.

2. Op percelen met schadegevoelige gewassen moeten (voorafgaand aan afschot) ter ondersteuning minimaal twee waarneembare preventieve maatregelen zijn genomen en in werking zijn. Een overzicht met voorbeelden van preventieve middelen staat op de website van BIJ12-Faunazaken, Faunaschade Preventiekit Ganzen. Er mag geen gebruik meer worden gemaakt van de ontheffing nadat de schadegevoelige gewassen zijn geoogst.
3. De uitvoerende jachtaktehouders zijn verplicht een (digitale)kopie van deze ontheffing ten alle tijden bij zich te dragen. De documenten moeten op eerste vordering van de daartoe bevoegde ambtenaren of bevoegde opsporingsambtenaren onmiddellijk ter inzage worden gegeven.
4. Er mogen maximaal tien ganzen per dag worden geschoten.
5. Bij de handelingen in het kader van deze ontheffing mag geen gebruik worden gemaakt van (plastic) lokkers waaronder tevens Nijlgans en/of Canadagans lokkers, lokfluit, elektronische lokmiddelen.
6. Er mag gebruik worden gemaakt van deze ontheffing vanaf een half uur voor zonsopkomst.
7. Handelingen in het kader van deze ontheffing mogen niet geschieden op zondag.

8. Gedode ganzen moeten direct nadat zij zijn geschoten opgehaald worden vanaf de plek waar ze vallen. Geschoten ganzen mogen niet als lokker gebruikt worden. Gedode ganzen mogen voor handelsdoeleinden worden gebruikt en moeten, ter voorkoming van verspreiding van ziekten, zo spoedig mogelijk worden opgeruimd. Ringen welke zich aan de gedode ganzen bevinden, moeten met een opgave van plaats en datum van vangst van de betreffende vogels naar het vogeltrekstation (Postbus 40, 6666 ZG Heteren) gezonden worden.
9. Op grond van art 3.13 Wet natuurbescherming dient de jacht(akte)houder alle afschot te rapporteren bij de Faunabeheereenheid Drenthe (FBE). Geschoten ganzen dienen binnen 48 uur gerapporteerd te worden in het Faunaregistratiesysteem. Voor rapportage van afschot op grond van deze ontheffing wordt door de FBE Drenthe een machtiging in het Faunaregistratiesysteem aangemaakt. Rapportage op deze machtiging kan tot en met uiterlijk 3 april 2022
10. De ontheffing kan door de provincie worden geschorst of ingetrokken indien gewijzigde omstandigheden hiertoe aanleiding geven.

Vragen en toezicht

Mocht u vragen hebben over dit besluit dan verzoeken wij u contact op te nemen met de heer A. Dreijer, Postbus 122, 9400 AC Assen, a.dreijer@drenthe.nl of telefoon: (0592) 36 55 00.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,
namens dezen,

A. Venekamp,
Teammanager Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving

Rechtsmiddelen

Bent u het niet eens met dit besluit, dan kunt u binnen zes weken na de dag van verzending ervan hiertegen een bezwaarschrift indienen bij het college van gedeputeerde staten van Drenthe. De dag van verzending is de dagtekening van het besluit. Voor meer informatie over het indienen van een bezwaarschrift verwijzen wij u naar <http://www.provincie.drenthe.nl/loket/bezwaarschriften>.

Afschrift aan:

- BIJ12 Unit Faunafonds (digitaal)
- FBE Drenthe (digitaal)